

GIÁO ÁN ÂM NHẠC 7

Giáo viên: Đỗ Thi Loan

Tiết 19

- Học hát: *Bài Đi cắt lúa*

- Nhạc lý: Sơ lược về quãng

I. Mục tiêu bài học:

1. Kiến thức:

- HS biết và hát được bài hát dân ca dân tộc Hrê (Tây Nguyên) và biết đọc sự phong phú, độc đáo của nền ca nhạc dân gian các dân tộc thiểu số ở Tây Nguyên
- Biết cách tổ chức hoạt động nhóm.
- HS hiểu về các quãng âm trong Âm nhạc, các quãng âm trong sáng tác ca khúc. (Quãng Âm đặc trng của âm nhạc dân gian Tây Nguyên)

2. Kỹ năng:

- HS hát chính xác giai điệu bài hát.
- HS hiểu và đọc được một số quãng âm trong bài hát Đi cắt lúa

3. Thái độ:

- Trân trọng, gìn giữ, phát triển những làn điệu dân ca, văn hóa âm nhạc dân gian truyền thống của đất nước.
 - Lòng say mê đối với âm nhạc.
 - Tinh thần học tập nghiêm túc.

II. Chuẩn bị của giáo viên và học sinh:

A. Đồ dùng dạy - học:

1. Giáo viên:

- Đàn Organ, đài đĩa CD, máy tính, máy chiếu.
- Thiết kế giáo án điện tử..

- Suu tầm tranh ảnh, clip âm nhạc vùng Tây Nguyên

2. **Học sinh:**

- Thanh phách. Sách giáo khoa Âm nhạc 7 và vở ghi.
- Thực hiện bài tập nhóm theo dự án.

B. Phương pháp dạy học chủ yếu:

- Phương pháp trực quan.
- Phương pháp thuyết trình.
- Phương pháp vấn đáp.
- Phương pháp thực hành - luyện tập.
- Phương pháp đánh giá.

C. Nội dung tích hợp:

- Môn GDCD lớp 7: Bài 15 Bảo vệ di sản văn hóa
- Hoạt động ngoài giờ lên lớp 7: Xây dựng tình bạn đẹp – Nói không với bạo lực học đường.

D. Năng lực của người học được phát huy:

- Thực hành âm nhạc.
- Cảm thụ âm nhạc.
- Sáng tạo âm nhạc.
- Ứng dụng âm nhạc.

III. Tiến trình dạy học:

1. **Ổn định tổ chức lớp:** (2 phút)

- Hát khởi động. Bài Chúng em cần hòa bình

2. **Dạy bài mới:** (42 phút)

Nội dung 1: Nhạc lý: Sơ lược về quãng (13 phút)

Nội dung	Hoạt động của GV	Hoạt động của HS
Tiết 19	Thuyết trình	Lắng nghe
Học hát : Bài Đi cắt lúa	Ghi bảng	Ghi bài
Nhạc lý : Sơ lược về quãng		
Dẫn dắt: Nêu lý do chuyển đổi trình tự nội dung bài học.		
I. Nội dung 1 : (13 phút)	Ghi bảng	Ghi bài
Nhạc lý : Sơ lược về quãng		
1. Định nghĩa :	Chiếu slide-	Quan sát-
Quãng là khoảng cách về cao độ giữa 2 âm vang lên lần lượt hoặc cùng một lúc. Âm dưới là âm gốc, âm trên là âm ngọn.	Thuyết trình- Vấn đáp Đàn	Lắng nghe Trả lời

<p>Ví dụ các quãng âm vang lên lần lượt và cùng một lúc để học sinh phân biệt được quãng Giai điệu và Quãng Hòa Âm</p>		
<p>2. Gọi tên quãng</p> <ul style="list-style-type: none"> - Quãng 1 : 2 nốt cùng tên cùng cao độ .Ví dụ Đô- Đô, Fa- Fa,... - Quãng 2 : Hai nốt đi liền bậc. Ví dụ : Đồ - Rê, Mi- Fa,... - Quãng 3 : Hai nốt cách nhau một bậc âm. Ví dụ : Đồ - Mi, Mi- Son,... - Quãng 4 : Hai nốt cách nhau 2 bậc âm : VD Đồ -Fa, Mi-La,.. 	<p>Chiếu slide-hướng dẫn-Đàn Vấn đáp</p>	<p>Quan sát-lắng nghe- Trả lời</p>
<p>Gv hướng dẫn và mời HS tìm tiếp các quãng tiếp theo. (Quang5,6,7,8...)</p> <p>3.Củng cố : Tìm và đọc các quãng 1,2,3,4...giữa 2 nốt đứng cạnh nhau trong bản chép nhạc bài Đi cắt lúa gv chiếu trên máy.</p>	<p>Chiếu slide-Hướng dẫn-Vấn đáp</p>	<p>Quan sát-Lắng nghe- Trả lời</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Dẫn dắt vào nội dung 2 :Các quãng âm có ý nghĩa cơ bản, là chất liệu hình thành nên giai điệu của các ca khúc hay những bản nhạc không lời (Khí nhạc) . Quãng âm đặc trưng của bài hát dân ca Tây Nguyên ví dụ như Q2 thứ, 4 đúng.. Các quãng âm vừa tìm trong bản chép nhạc trên chính là giai điệu bài hát Đi cắt lúa chúng ta sẽ cùng học trong phần nội dung 2 sau đây. 	<p>Chiếu slide – Thuyết trình</p>	<p>HS lắng nghe</p>
<p>II. Nội dung 2 (29 phút) : Học hát: Bài Đi cắt lúa <i>Dân ca Hre(Tây Nguyên)</i> <i>Sưu tầm : Lê Toàn Hùng</i> <i>Đặt lời mới : Lê Minh Châu</i></p>	<p>Ghi bảng</p>	<p>Ghi bài</p>
<p>1. Vài nét về vùng đất Tây Nguyên, dân tộc Hre : Địa hình, văn hóa, con người, Âm nhạc (Cồng chiêng Tây Nguyên)</p>	<p>Vấn đáp Chiếu slide</p>	<p>Trả lời Quan sát- Lắng nghe</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Miền đất cao nguyên màu mỡ Tây Nam Trung Bộ nước ta gồm các tỉnh Gia Lai, Kom Tum, Đắc Lắc, Lâm Đồng, Đắc Nông, được gọi chung là Tây Nguyên. Rừng núi Tây Nguyên bao la là nơi sinh 	<p>Bắt slide âm thanh bài hát</p> <p>Thuyết trình</p>	<p>Lắng nghe</p> <p>Lắng nghe</p>

<p>sống của các dân tộc ít người như: Ba Na, Cơ Ho, Hre và nhiều tộc người bản địa khác.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Người Tây Nguyên yêu thích ca hát nhảy múa. Mỗi dân tộc đều có nền ca nhạc phong phú với những âm điệu và tiết tấu độc đáo đậm đà bản sắc dân tộc mình. • Một số bài hát dân ca Tây Nguyên quen thuộc như : . Ru em (Dân ca Xơ- Đăng), ban oi lawngnghe (Dân tộc Ba- Na, Hát mừng (Dân ca Hre) - Học lớp 5 – <p>2. Dân tộc Hre có tên gọi khác là Chăm rê, Chom Kre, ... Người Hre cư trú chủ yếu ở miền tây tỉnh Quảng Ngãi và Bình Định.</p> <p>Người Hre thích sáng tác thơ ca, ham mê ca hát và chơi các loại nhạc cụ. . Nhạc cụ của người Hre gồm nhiều loại làm bằng những vật liệu sẵn có. Những nhạc cụ được đồng bào quý nhất là chiêng, cồng, thường dùng bộ 3 chiếc, hoặc 5 chiếc, với các nhịp điệu tấu khác nhau.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dân ca Hre có giai điệu trong sáng, tình cảm và thang âm phong phú, nên nhiều nhạc sĩ đã mượn làn điệu từ dân ca Hre để phát triển thành những ca khúc nổi tiếng, như: Phan Huỳnh Điểu với Bóng cây konia (thơ Ngọc Anh), Nhật Lai với Thương anh cán bộ, Cánh chim pôngkle, Hái rau tặng anh bộ đội. • Bài Đi cắt lúa là một trong những bài dân ca của dân tộc Hre đã trở nên quen thuộc với dân tộc ta. <p>2. Giới thiệu về tác giả và bài hát</p>	<p>Vấn đáp</p> <p>Thuyết trình Vấn đáp</p> <p>Đàn- - Vấn đáp</p> <p>Thuyết trình, chiếu slide</p>	<p>Trả lời</p> <p>Lắng nghe Trả lời</p> <p>Lắng nghe- thực hiện Trả lời</p> <p>Lắng nghe</p> <p>Lắng nghe</p>
---	---	---

<p>a. Tác giả :</p> <p>* Bài hát do Lê Toàn Hùng (Tác giả chuyên nghiên cứu về dân ca các dân tộc thiểu số ở Tây Nguyên sưu tầm. * Lê Minh Châu đặt lời mới. Lê Minh Châu sinh năm 1944, quê ở Hoài Đức, Hà Tây. Ông công tác ở Viện Khoa học Giáo dục. Hiện cư trú tại quận Đống Đa, Hà Nội.</p> <p>Tốt nghiệp Đại học Sáng tác Nhạc viện Hà Nội năm 1981.</p> <p>Huy chương Kháng chiến chống Mỹ cứu nước hạng Nhất,</p> <p>Huy chương Vì sự nghiệp Giáo dục Việt Nam.</p> <p>Những tác phẩm tiêu biểu: Quả địa cầu, Dàn đồng ca mùa hạ (gồm 16 ca khúc, Nxb. Giáo dục, 1996). Ông có trên 20 ca khúc thiếu nhi trên Đài Tiếng nói Việt Nam và Đài Truyền hình Việt Nam. Một số tác phẩm khí nhạc:</p> <p>Biển chiều cho violon và piano, Đất quê hương cello và piano.</p> <p>Ngoài ra, còn là đồng tác giả của một số sách giáo khoa âm nhạc cho giáo viên và học sinh (Nxb. Âm nhạc, Giáo dục). Cha ruột của nhạc sĩ Lê Minh Sơn</p> <p>b. Nghe bài hát mẫu</p> <p>c. Tìm hiểu bài hát</p>	<p>Hướng dẫn (Sửa sai nếu có) Nghe và hướng dẫn sửa sai nếu có</p> <p>Bật slide âm thanh Thuyết trình Vấn đáp</p> <p>Vấn đáp</p>	<p>Trả lời Lắng nghe</p> <p>Lắng nghe</p> <p>Trả lời</p> <p>Lắng nghe</p> <p>Lắng nghe, Lắng nghe Trả lời</p> <p>Thực hiện</p>
---	--	--

<p>- Cấu trúc bài hát : Một đoạn, 4 câu Câu1 : Đàn em... vang lừng Câu2 : Đón lúa...bản làng ê Câu 3 : Từng đàn em..ngát hương ê Câu 4 : Đón lúa..bản làng ê. - Bài hát viết ở nhịp 2/4 - Ký hiệu là dấu : Nối , dấu luyện, dấu chấm dôi. Nhận xét nhịp đầu bài hát (Nhịp lấy đà)</p>	<p>Đánh giá . Vấn đáp Thuyết trình</p>	<p>Quan sát – lắng nghe Lắng nghe Trả lời</p>
<p>3. Học hát</p> <p>a.Học từng câu theo lời móc xích : Câu 1 Câu 2 Câu1+ câu 2 Câu 3 Câu 4 Câu 3+ Câu 4 Câu1+2+3+4 Mỗi câu và cả bài nghe và tập khoảng 2-3 lần cả lớp, tổ, nhóm, cá nhân. Chú ý hát đúng tiếng hát luyện, đảo phách, tiếng hát có dấu chấm dôi.</p>	<p>Điều chỉnh âm thanh Chỉ huy Vấn đáp Thuyết trình</p>	<p>Thực hiện Lắng nghe, Thực hiện Lắng nghe Thực hiện</p>
<p>b. Hát cả bài chú ý sắc thái Vui tươi, rộn ràng, trong sáng.</p>		
<p>c. Củng cố Nửa lớp hát, nửa lớp gõ phách hoặc vỗ tay theo nhịp (phách mạnh) Hát đối đáp Nam Nữ Hát lĩnh xướng- Hòa giọng</p>	<p>Vấn đáp</p>	
<p>2 Nhóm Hs hát , cá nhân...(nam hoặc Nữ) d. Cảm nhận về nội dung và giai điệu của bài hát Cảm nhận về giai điệu và lời ca của bài hát Đi cấy lúa (Giai điệu đặc có quãng âm đặc trưng , vui tươi khỏe khoắn..., lời ca mộc mạc , giản dị lạc quan... đậm chất Tây Nguyên) • (Xem clip Hs biểu diễn múa, hát bài Đi</p>	<p>Bật âm thanh- video Vấn đáp Thuyết trình</p>	<p>Trả lời</p>

<p>cắt lúa)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tích hợp bảo vệ di sản văn hóa dân gian. • Tư tưởng Hồ Chí Minh về Đại đoàn kết các dân tộc, yêu làn điệu dân ca.(Lời bác dẫn trước lúc đi xa- Trần Hoàn) <i>Trong thư gửi Đại hội các dân tộc thiểu số miền Nam tại Pleiku ngày 19 tháng 4 năm 1946, Bác Hồ đã căn dặn: “Đồng bào Kinh hay Thổ, Mường hay Mán, Gia Rai hay Ê Đê, Xê Đăng hay Ba Na và các dân tộc thiểu số khác, đều là con cháu Việt Nam, đều là anh em ruột thịt”.</i> <i>Nghe trích trong bài hát” Lời Bác dặn trước lúc đi xa của nhạc sĩ Trần Hoàn</i> <ul style="list-style-type: none"> • Hát lại bài hát <p>III. Dặn dò , nhân xét giờ học(1 phút)</p> <p>1.Thuộc bài hát Đi cắt lúa kết hợp các động tác minh họa cho bài hát (theo nhóm, ca nhân tự chọn hình thức Đơn ca, song ca, tốp ca...)</p> <p>2. Tìm hiểu bài tập đọc nhạc số 6 .</p>	<p>Điều chỉnh âm thanh Thuyết trình</p>	<p>Quan sát, Lắng nghe Trả lời</p> <p>Lắng nghe</p> <p>Thực hiện</p> <p>Lắng nghe</p>
---	---	---

